

Betænkning afgivet af Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 16. marts 2010

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af udlændingeloven og lov om aktiv socialpolitik og udlændingeloven

(Ændring af reglerne om indvandringsprøven, advokatbistand til uledsagede
mindreårige asylansøgere, ændring af ydelsessystemet for asylansøgere m.v.)

[af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. december 2009 og var til 1. behandling den 19. januar 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og integrationsministeren sendte den 28. oktober 2009 dette udkast til udvalget, jf. UUI alm. del – bilag 15. Den 17. december 2009 sendte integrationsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Den Katolske Kirke i Danmark.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 16 spørgsmål til integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Spørgsmål 2 og 12 og integrationsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, S, DF, SF og KF) indstiller forslaget til *vedtagelse uændret*.

Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget er tilfredse med de nødvendige justeringer af indvandringsprøven, som lovforslaget medfører, og minder om, at indvandringsprøven oprindeligt blev indført i 2007 som følge af et forlig mellem V, KF og DF. Formålet med prøven er at styrke den enkelte udlændings

muligheder for en vellykket og hurtig integration i det danske samfund. De udlændinge, der nu skal bestå indvandringsprøven, vil ifølge V og KF være bedre rustet til at deltage i integrationsforløbet og blive integreret i det danske samfund. Modsat må de, der ikke kan bestå indvandringsprøven, antages at have meget vanskeligt ved at gennemføre integrationsforløbet og blive integreret i Danmark. Indvandringsprøven er og skal ifølge V og DF være en forberedelse, der sikrer forudsætningerne for succesfuld integration i form af den danskuddannelse og det introduktionsprogram, som allerede eksisterer.

V og KF noterer sig også, at justeringerne af asylsystemet, som lovforslaget medfører, sker på baggrund af en rapport fra et ekspertudvalg (Rapport fra ekspertudvalget vedrørende forholdene for asylansøgere i andre lande, juni 2009). Dette ekspertudvalg blev nedsat af regeringen som opfølgning på regeringsgrundlaget »Mulighedernes samfund« fra 2007, og udvalget konkluderer i sin rapport, at forholdene i de danske asylcentre er mindst lige så gode som i en række andre europæiske lande. Men det konkluderes også i rapporten, at der er enkelte områder, hvor der kan justeres, bl.a. i forhold til uledsagede flygtningebørn. Disse ændringer gennemføres nu med lovforslagets vedtagelse.

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget er optaget af, at de, der kommer her til Danmark, uanset om det er som indvandrere, flygtninge eller familiesammenførte, får en god modtagelse, en ordentlig behandling og en reel mulighed for at blive en del af og bidrage til det danske samfund via en ordentlig introduktion til, hvad det vil sige at være i Danmark, og hvad der forventes af dem.

Det er ifølge S og SF afgørende for integrationen og for det enkelte menneskes mulighed for at blive en del af det danske samfund, at man ikke er totalt afhængig af den ægtefælle, man er familiesammenført med, eller hans eller hendes familie. S og SF ser på den baggrund indvandringsprøven som en klar beskyttelse af de ægtefællesammenførte.

Derfor vælger S og SF med baggrund i debatten ved 1. behandling af lovforslaget og svarene på de under udvalgsbehandlingen stillede spørgsmål at støtte forslaget i sin helhed.

Dog vil S og SF følge udviklingen meget nøje i forhold til ansøgernes udgifter ved at gå op til indvandringsprøven og ligeledes imødesee ministerens redegørelse 1 år efter lovforslagets ikrafttræden om, hvorvidt loven virker efter hensigten, når det gælder udlændinges muligheder for at bestå indvandringsprøven uden særlige skolemæssige forudsætninger, jf. integrationsministerens svar på spørgsmål 16.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at det oprindeligt blev aftalt mellem regeringen og DF, at indvandringsprøven skulle aflægges, inden de omfattede udlændinge kom her til landet. Denne model for afvikling af prøven har vist sig at være urimeligt besværlig og dyr. Derfor er det ifølge DF fornuftigt at indføre en ny type nationalt begrænset visum af kortere varighed, som giver mulighed for, at udlændinge kan komme ind i landet og aflægge prøven. Det foreslås bl.a., at de omfattede udlændinge først skal kunne aflægge prøven, når Udlændingeservice har vurderet, at en række øvrige betingelser for opholdstilladelse er opfyldt. Dette tiltag finder DF fornuftigt.

DF har med tilfredshed noteret sig ministerens besvarelser af både mundtlige og skriftlige spørgsmål vedrørende hjemsendelse af afviste asylansøgere, der er i gang med en ungdomsuddannelse. Ministeren udtalte bl.a. under 1. behandling af

lovforslaget følgende: »Så udgangspunktet er, at man selvfølgelig på ingen måde kan forlænge sit ophold i Danmark ved at komme under uddannelse.« Dette mundtlige svar sammenholdt med ministerens skriftlige besvarelse på spørgsmål 12 hilser DF velkommen.

Endelig mener DF, at det er en god idé at stramme reglerne for at ramme dem, der misbruger au pair-ordningen.

Et *mindretal* i udvalget (RV og EL) indstiller forslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget mener ikke, at det er et rimeligt forlangende at kræve en bestået indvandringsprøve, der tilmed skal aflægges i Danmark, uanset hvor i verden ansøgeren til ægtefællesammenføring kommer fra. Der eksisterer ifølge RV og EL ikke reelle tilbud om hjælp til forberedelse af testen og, som bl.a. Institut for Menneskerettigheder påpeger i sit høringssvar af 2. december 2009, vil der være en stor risiko for diskrimination, idet det primært vil være udlændinge med en akademisk baggrund, der har mulighed for at tilegne sig de sproglige færdigheder, det kræver at bestå prøven. Dansk er et svært sprog at lære, og ønsker man, at udlændinge, der kommer til Danmark, skal blive bedre til dansk, bør man forbedre mulighederne for danskundervisning frem for at indføre en test, som man ikke lærer dansk af. At lære dansk gør man langt bedre ved at leve i Danmark. Dette er bl.a. grunden til, at vi i Danmark anbefaler vores unge at tage noget af deres uddannelse i et andet land.

RV og EL bemærker, at der også er positive tiltag i lovforslaget. Bl.a. er det positivt, at uledsagede børn, der søger asyl, kan få en advokat beskikket, som barnet kan beholde, i tilfælde af at der bliver givet afslag på ansøgningen om asyl. De positive elementer opvejer imidlertid ikke kravet om indvandringsprøven, hvorfor RV og EL er imod lovforslaget.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Karsten Lauritzen (V) Irene Simonsen (V) fmd. Eyvind Vesselbo (V)

Troels Christensen (V) Peter Skaarup (DF) Martin Henriksen (DF)

Jesper Langballe (DF) Carina Christensen (KF) Naser Khader (KF)

Henrik Dam Kristensen (S) Maja Panduro (S) Ole Hækkerup (S)

Sophie Hæstorp Andersen (S) Astrid Krag (SF) Anne Baastrup (SF) nfmd.

Marianne Jelved (RV) Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 87

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra integrationsministeren
2	Henvendelse af 14/1-10 fra Den Katolske Kirke i Danmark
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	1. udkast til betænkning
6	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 87

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 14/1-10 fra Den Katolske Kirke i Danmark, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren vil redegøre for den politiske begrundelse for det oprindelige lovforslag nr. L 93, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren er indstillet på at dele lovforslaget i to, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvad det ville koste at afvikle indvandringsprøven i ansøgernes oprindelseslande, eksempelvis i Tyrkiet, Pakistan, USA og Thailand, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvad det koster at udstede den nye type nationalt begrænsede visum, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvordan afholdelsen af indvandringsprøven kommer til at foregå, og hvordan det computerbaserede testsystem er bygget op, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvorfor en prøvedeltager skal betale samme gebyr, hvis vedkommende flere gange skal tilmeldes indvandringsprøven, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvorfor ministeren ikke ønsker at give mulighed for, at udlændinge, der rejser til Danmark for at aflægge indvandringsprøven, kan deltage i sprogundervisning i Danmark, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvor mange personer der årligt forventes at rejse til Danmark for at aflægge indvandringsprøven, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvilke udgifter der årligt ville være forbundet med at lade de udlændinge, som forventes at rejse til Danmark for at aflægge indvandringsprøven, deltage i sprogundervisning på modul 1, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm., om ministeren vil medvirke til at finde en praktisk løsning, der gør det muligt for en ung asylansøger at færdiggøre en ungdomsuddannelse med lønnet praktik, til integrationsministeren, og

-
- ministerens svar herpå
- 12 Spm., om ministeren vil præcisere, hvad der ligger i udtrykket kort tid i lovforslagets bemærkninger under punkt 5.2, som omhandler fastsættelse af udsendelsestidspunktet for unge asylansøgere under uddannelse, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvad der skal til, for at kravet om en bestået indvandringsprøve administreres i overensstemmelse med den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, på hvilket grundlag det vurderes, at lovforslaget ikke er i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. høringsnotat side 10-11, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om der er nogle grupper eller personer, der stilles økonomisk dårligere på grund af de i lovforslaget foreslåede ændringer om en forenkling af ydelsessystemet, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm., om ministeren i 2011 vil give en redegørelse for om det ét år efter lovforslagets vedtagelse kan konstateres, at indvandringsprøven er udarbejdet på en sådan måde, at udlændinge uden særlige skolemæssige forudsætninger kan bestå den, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå

Bilag 2

To af udvalgets spørgsmål til integrationsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 2 og integrationsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra V og KF.

Spørgsmål 2:

Vil ministeren redegøre for den politiske begrundelse for det oprindelige lovforslag L 93 (folketingsåret 06-07), som ligger til grund for dette lovforslag, og bekræfte, at samme begrundelse stadig er gældende for indførelsen af indvandringsprøven.

Svar:

Indvandringsprøven blev indført ved lov nr. 379 af 25. april 2007 om ændring af udlændingeloven og lov om aktiv socialpolitik (Indvandringsprøve, integrationseksamen, opholdstilladelse med henblik på at søge beskæftigelse mv.). Loven gennemførte regeringens aftale af 20. juni 2006 med Dansk Folkeparti om fremtidig indvandring, som blev indgået i tilknytning til Velfærdsaftalen.

Af lovens forarbejder, jf. bemærkningerne til lovforslag nr. L 93 af 29. november 2006, afsnit 2.2.1 *Krav om bestået prøve i dansk og viden om Danmark og det danske samfund*, fremgår følgende:

»Særligt med hensyn til ægtefællesammenføring er formålet med indvandringsprøven at styrke den enkelte udlændings muligheder for en vellykket og hurtig integration i det danske samfund. Det må antages, at udlændinge, der består indvandringsprøven, vil være bedre rustet til at deltage i integrationsforløbet og blive integreret i det danske samfund. Udlændinge, der ikke kan bestå indvandringsprøven, må antages at have meget vanskeligt ved at gennemføre integrationsforløbet og blive integreret i Danmark. Indvandringsprøven vil være et supplement til den danskuddannelse og det introduktionsprogram, der gives her i landet. Indvandringsprøven vil medvirke til at sikre, at den enkelte udlænding, der ønsker opholdstilladelse i Danmark, på et tidligt tidspunkt tager ansvaret for sin egen integration, og at den pågældende kan dokumentere at have motivation til og et ønske om at blive en del af det danske samfund.

Med hensyn til religiøse forkyndere m.v. vil en bestået prøve medvirke til en øget forståelse af samspillet mellem den pågældendes religiøse virke og det danske samfund. Religiøse forkyndere, der ikke kan bestå indvandringsprøven, må antages at have meget vanskeligt ved at forstå de samfundsmæssige rammer for udøvelse af religiøst liv i Danmark«.

Lovforslag nr. L 87, som jeg fremsatte for Folketinget den 10. december 2009, indeholder forslag om ændring af reglerne om prøven på nogle punkter. Lovforslaget ændrer ikke ved grundlaget for eller formålet med indvandringsprøven, som den allerede er vedtaget af Folketinget.

Spørgsmål 12 og integrationsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra DF.

Spørgsmål 12:

I bemærkningerne til lovforslaget står der under pkt. 5.2 om asylsøgeres mulighed for at deltage i en ungdomsuddannelse: »Det har ikke betydning for udrejsefristen, at

en afvist asylansøger er under ungdomsuddannelse.« Efterfølgende står der imidlertid også: »I forbindelse med tvangsmæssig udsendelse, f.eks. af en familie, hvor et barn er i gang med en ungdomsuddannelse, vil politiet tage hensyn hertil ved fastsættelsen af udsendelsestidspunktet, hvis der er kort tid tilbage af uddannelsesforløbet.« Vil ministeren – i overensstemmelse med sit svar under 1. behandlingen af lovforslaget – præcisere, hvad der ligger i udtrykket »kort tid«. Herunder bedes ministeren redegøre for, om det betyder, at den unge står midt i en prøve og har færdiggjort den i løbet af nogle få dage, eller om det betyder f.eks. 2 måneder eller et halvt år.

Svar:

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget pkt. 5.2., har det ikke betydning for udrejsefristen, at en afvist asylansøger er under ungdomsuddannelse. Den pågældende har således pligt til at udrejse af Danmark i overensstemmelse med udrejsefristen. Som det gælder i alle sager, vil den pågældende skulle udsendes tvangsmæssigt af politiet, hvis udrejsen ikke sker frivilligt.

En asylansøger kan således ikke forlænge sit ophold i Danmark ved at påbegynde en ungdomsuddannelse.

Som det videre fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil politiet i forbindelse med tvangsmæssig udsendelse, f.eks. af en familie, hvor et barn er i gang med en ungdomsuddannelse, tage hensyn hertil ved fastsættelsen af udsendelsestidspunktet, hvis der er kort tid tilbage af uddannelsesforløbet.

Det er ikke muligt at give en præcis angivelse for, hvor kort tid der skal være tilbage af ungdomsuddannelsen, men det vil f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om en eksamensperiode eller en læseferie umiddelbart op til eksamensperioden.